

много намалѣли и сѫ раздѣлени на три отдельни купчини: една по съвернитѣ склонове на планина Холомонда, друга въ южнитѣ поли на Хортачъ и третя по височинитѣ надъ плодородната Каламария, източно отъ Солунския Заливъ.

Срѣдно-македонската или вардарска турска група е най-голѣмата. Тя се простира въ непрѣкъсната линия отъ върховетѣ на Бешикъ Дагъ дори до Велесъ и обхваща планинските височини между Вардаръ и Струма. И тукъ съ малки изключения населението е конянско и живѣе въ пръснати махали. Занимава се съ овчарство и козарство и малко съ земедѣлие. Изглежда, че населяването на срѣдна Македония съ турци е направено съ строго опредѣлена цѣль, отъ една страна да се запазятъ главните срѣдно-македонски проходи съ долината на Вардаръ, а отъ друга страна да се раздѣли българското население и съ това да се ослаби. Тая цѣль е добре постигната, понеже цѣли столѣтия двата християнски дѣла не сѫ могли да дѣйствуватъ заедно. Дори нищожните малки хайдушки и бунтовнишки чети, които въ XIX. вѣкъ сѫ боравили въвъ Македония, сѫ срѣщали най-голѣма спѣнка, когато трѣбала да прѣминатъ Вардарската Низина.

На съверъ отъ Негованския Проходъ турската линия се разширява много и захваща всичките Карадагски височини, слиза въ Кукушкото Хълмодолие и се губи въ Солунско Поле. Тукъ около изворитѣ на р. Галикъ има турска околия, наречена *Карадагъ*, дѣто българско население се е вмѣкнало отъ 80 години насамъ и бързо напрѣдва. Около прохода Дова Тепе, дѣто сега минува желѣзната линия, турската група на ново е много стѣснена отъ български селини и постоянно се измѣстя отъ тѣхъ къмъ височините. На съверъ отъ Дойранското Езеро височините на Бѣласица Планина сѫ завземени отъ турци, които се спускатъ къмъ голѣмите Вардарски тѣснини Ченгене Дервентъ (Цигански Проходъ) и Демиръ Капу (Желѣзни Врати). Градоветѣ Дойранъ и Струмица иматъ още значително турско население, но българското е получило отъ половината на тоя вѣкъ и въ тѣхъ надмошie. Отъ Демиръ Капу турската линия продължава като тѣсна панделка по височините изтокъ отъ Вардаръ и, като стигне до Овче Поле, разширява се доста много и допира на ново Вардаръ при Велесъ, на който цѣла третина отъ населението е турска. Овче Поле до началото на сегашния вѣкъ е било сѫщо почти турско, а сега българитѣ съставятъ вече половина отъ населението му.